

A Fővárosi Ítéltábla a Krizsa és Kocsis Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. ifj. **K.L.** ügyvéd) által képviselt felperes neve(felperes címe) felperesnek, a dr. Zaicz Gáborné dr. Czelecz Éva ügyvéd által képviselt alperes neve(alperes címe) alperes ellen végrendelet érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében a Budapest Környéki Törvényszék 2013. október 22. napján meghozott 10.P.24.214/2011/27. számú ítélete ellen az alperes részéről 28. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg felperesnek 101.600 (Százegyezer-hatszáz) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A felperes édesanyja, **V.J.-né** (továbbiakban: örökhagyó) 1997. február 24. napján tartási szerződést kötött az alperessel. A szerződés 1. pontjában a felek rögzítették, hogy az örökhagyó és házastársa, mint jogosultak, továbbá az alperes és házastársa mint kötelezettek 1991 júliusában életjáradéki szerződést kötöttek a **v.-i**, természetben **v.-i A.** utca 38. szám alatti ingatlanra. Azt 1995. június 30-án módosították, a kötelmi jogviszonyból az alperes házastársa, **J.T.-né** kilépett, és várományi jogát az alperesre ruházta át. A szerződés 2. pontja szerint az örökhagyó és az alperes jelen megállapodásukkal az 1. pont szerinti szerződésüket felbontják, és kijelentik, hogy az ezzel kapcsolatos elszámolásukat függőben hagyják, kötelezettségükről nem mondanak le. A tartási szerződéssel az örökhagyó a **v.-i** ingatlan tulajdonát képező 8/16 részületőségének tulajdonjogát a szerződésben részletezett tartás ellenében az alperesre ruházta át, és hozzájárult tulajdonjoga bejegyzéséhez. Az alperes kötelezettséget vállalt arra, hogy az örökhagyó tartásáról haláláig gondoskodik, havonta csekken vagy készpénzben megfizet részére 10.000 forintot, az ingatlant tisztán tartja, viseli a rendeltetésszerű használattal együtt járó karbantartási és felújítási költségeket, továbbá az örökhagyót betegsége esetén ápolja, valamint halála esetén illően eltemetteti. A felek a szolgáltatások együttes összegét havi 25.000 forintban határozták meg.

1997. március 7-én az örökhagyó írásbeli magánvégrendeletet készített, melyben rögzítette, hogy a tulajdonát képező vecsési **v.-i** ingatlan tulajdoni illetőségét életében átruházta általános örököseire. Rendelkezése szerint halála esetén a tulajdonát képező minden ingatlan és ingóság, valamint követelés általános örököset, az alperest illeti. Ha örököse előtte halna meg, kifejezett akarata, hogy hagyatékát általános örököse gyermeke, **J.A.K.** örökölje. Egyenesági leszármazóját, a felperest kitagadta és úgy rendelkezett, hogy hagyatékából semmilyen jogcímen ne részesüljön. Kitagadási okként azt jelölte meg, hogy a

felperes az ő és férje, **V.J.** sérelmére súlyos testi sértés bűncselekményét követte el, ami miatt a bíróság jogerősen elítélte.

A tartási szerződés megkötése, a végrendelkezés idején, valamint ezt követően az alperes családjával a **v.-i A.** utca 38. szám alatti ingatlanban lakott. Az 1997. február 24-én kelt tartási szerződés az ingatlan-nyilvántartásba bemutatásra nem került, ezért az ingatlan az örökhagyó és a felperes egyenlő arányú közös tulajdonaként volt nyilvántartva, és a felperes tulajdoni illetőségét az örökhagyó özvegyi haszonélvezeti joga terhelte.

2002. március 4-én a felperes és házastársa, az örökhagyó és az alperes „letéti szerződés” elnevezésű szerződést kötöttek. A szerződésben a felperes és házastársa, mint letéteményesek vállalták, hogy dr. **K.L.** ügyvédnél 3.700.000 forintot letétbe helyeznek azzal, hogy azt a letéteményes a kedvezményezetteknek - az örökhagyó és az alperes - akkor fizetheti ki, ha a **v.-i A.** utca 38. szám alatti ingatlant ingóságaiktól kiürítve véglegesen elhagyják. A szerződésben a felek hozzájárultak ahhoz, hogy az ingatlan 8/16 részéről az örökhagyó tulajdonjogát, valamint az alperes javára bejegyzett elidegenítési és terhelési tilalmat töröljék és arra a felperes, valamint házastársa tulajdonjogát egymásközt egyenlő arányban, vétel jogcímén bejegyezzék, továbbá a felperes tulajdoni illetőségére az örökhagyó javára bejegyzett özvegyi haszonélvezeti jogot töröljék. A felek megállapodtak abban, hogy a közöttük a **M. Bíróság** előtt **ügyszám** alatt tulajdonjog megállapítása iránt folyamatban lévő pert közös megegyezéssel, szüneteléssel megszüntetik és kijelentették, hogy egymással szemben igényük nincs, és ilyet a jövőben sem érvényesítenek. A szerződés alapján az örökhagyó tulajdonában álló 8/16 részre egymásközt egyenlő arányban a felperes és házastársa tulajdonjogát az illetékes földhivatal bejegyezte, továbbá az örökhagyó javára bejegyzett özvegyi jogot, valamint az alperes javára bejegyzett elidegenítési és terhelési tilalmat törölte.

Az örökhagyó 2007. november 19. napján a **M. Bíróság** előtt pert indított a jelen per alperese és házastársa ellen, akiket módosított keresetében 3.300.000 forint és annak kamata megfizetésére kért kötelezni. Keresete ténybeli alapjaként előadta, hogy a **v.-i A.** utca 38. számú ingatlan 8/16 részilletőségének eladását követően az alperesekkel együtt, az alperesek épülő ingatlanába költözött, akik vállalták, hogy tulajdoni illetősége ellenértéke fejében élete végéig eltartják, számára lakhatást és élelmezést biztosítanak, betegségében pedig gondozzák. A tartalmilag tartási szerződésnek minősülő megállapodásukat a közöttük fennálló bizalmi viszonyra tekintettel nem foglalták írásba. Ingatlanilletősége vételárát, 3.700.000 forintot az I. rendű alperesnek átadta, majd megállapodásuknak megfelelően beköltözött az alperesek **v.-i V.** utca 13. szám alatti ingatlanába - ide hatóságilag is bejelentkezett -, ahol egy 12 m²-es szoba kizárólagos használatát és napi egyszeri főétkezést biztosítottak számára. 2007. szeptember 19-én rosszullét miatt kórházba került, néhány napi kezelés után azonban közölték, hogy hazamehet. Ennek ellenére október 11-ig kénytelen volt a kórházban maradni, mert a kórház megkeresésére az alperesek közölték, hogy nincs keresnivalója az ingatlanukban, oda soha többé nem mehet vissza. Végül fia hozta ki a kórházból, és azóta nála tartózkodik. Az alperesek még azt sem engedték meg neki, hogy a korábban általa használt szobából ruháit, legszükségesebb használati tárgyait elhozza. Ezért birtokvédelmi eljárást volt kénytelen kezdeményezni, az önkormányzat jegyzője a csatolt **ügyszámú** határozatával kötelezte az alpereseket, hogy biztosítsák az ingatlanukba való bejutást és ne akadályozzák onnan ruházata, személyes tárgyai, ingóságai elszállítását.

Keresete összegszerűsége tekintetében az örökhagyó előadta, hogy az alperesek által nyújtott tartás összege az eltelt időszakra 400.000 forint, amit levonva az átadott 3.700.000 forintos vételárból, a 3.300.000 forintos különbözetet követeli vissza.

Az örökhagyó 2010. január 26. napján elhunyt, az általa indított per félbeszakadt, leltározás alá eső hagyatéka nem maradt. A dr. **B.-né dr.T-Zs. B.** közjegyző 2011. május 2-án kelt jogerős végzésében megállapította, hogy az örökhagyó törvényes örököse gyermeke, a felperes, az 1997. március 7. napján kelt írásbeli magánvégrendelet alapján végrendeleti örököse az alperes.

A jelen perben a felperes módosított keresetében az örökhagyó 1997. március 7. napján kelt végrendelete érvénytelenségének megállapítását kérte, a Ptk. 649. § (1) bekezdés b) pontja alapján. Állítása szerint a végrendelkezéskor az örökhagyónak az volt a feltevése, illetve várakozása, hogy őt élete végéig az alperes ellátja és gondozza saját háztartásában. Ez azonban megghiúsult, mert ingatlanába az alperes az örökhagyót a kórházból nem fogadta vissza, nem kívánt róla gondoskodni. Hivatkozott továbbá arra, hogy az örökhagyó végrendelete hatálytalan, mert halálakor nem volt annak birtokában (Ptk. 651. § (1) bekezdése). Másodlagos kérelme annak megállapítására irányult, hogy a végrendelet felperes kitagadására vonatkozó rendelkezése a Ptk. 664. § (1) bekezdése alapján hatálytalanná vált, mert az örökhagyó a felperesi cselekményt utólag megbocsátotta, 2007 októberétől az örökhagyó életvitelszerűen a felperesnél lakott, aki feleségével ápolta, gondozta haláláig.

Az alperes a kereset elutasítását kérte, álláspontja szerint a végintézkedésével kapcsolatban az örökhagyónak feltevése nem volt, a tartási szerződéstől függetlenül rendelkezett halála esetére vagyona örökléséről. Előadta, hogy a végrendelet annak tartalmából kitűnően két példányban készült, melynek egyik példánya az azt készítő ügyvédnél maradt, míg a másik példányt az örökhagyó az alperesnek adta át. Az örökhagyó végrendeletében a kitagadási okot egyértelműen megjelölte és az alperes vitatta, hogy az örökhagyó a felperes terhére rótt cselekményt utólag megbocsátotta.

Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az örökhagyó 1997. március 7. napján kelt végrendelete érvénytelen. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 20.000 forint + áfa perköltséget, valamint 10.000 forint megfizetett eljárási illetéket, továbbá a felperest kötelezte, hogy fizessen meg az alperesnek 10.000 forint + áfa perköltséget.

Az ítélet indokolása szerint, a Ptk. 653. §-ának rendelkezése alapján a végrendelet érvénytelenségére illetőleg hatálytalanságára csak az hivatkozhat, aki az érvénytelenség illetőleg a hatálytalanság megállapítása esetében maga örököl, vagy tehertől mentesül. Az örökhagyó végrendeletének érvénytelensége esetén a felperes törvényes örökösként örökölhet, ezért keresetességi joga fennáll és azt az alperes sem vitatta.

A felperes a végrendelet érvénytelenségét elsődlegesen a Ptk. 649. § (1) bekezdés b) pontja alapján az örökhagyó téves feltevésére alapította, ami alapos. A tartási szerződés szerint az alperes vállalta az örökhagyó élete végéig való eltartását, lakhatása, élelmezése biztosítását, betegsége esetén gondozását, halála esetén illő eltemettetését, és az örökhagyó erre tekintettel nevezte meg őt végrendeletében általános örökösének. Az örökhagyó a **M.** Bíróság előtt egy elszámolási, a tartási szerződést érintő pert indított az alperes ellen. A **V.** Önkormányzat Jegyzője amiatt marasztalta el az alperest, hogy kórházból való kijövetelekor megtagadta az örökhagyó visszafogadását, tartási kötelezettsége teljesítését. Ez, valamint a kihallgatott tanúk nyilatkozata azt erősítették meg, hogy az alperes magatartásával megghiúsult az örökhagyónak az a feltételezése, hogy az alperes, mint örököse róla élete végéig gondoskodni fog. Az elsőfokú bíróság nem fogadta el az alperesnek azt a hivatkozását miszerint kórházból való kijövetelét követően azért nem tudta ellátni az örökhagyót, mert az egész napos felügyeletet kívánt volna, ugyanis a tartási szerződésben arra vállalt kötelezettséget, hogy az örökhagyót élete végéig eltartja, lakhatását és élelmezését biztosítja, betegsége esetén gondozza, halála esetén illően eltemetteti. Erre tekintettel az elsőfokú bíróság - figyelemmel a Pp. 206. § (1)

bekezdésében foglaltakra is - helyt adott a felperes téves feltevésre alapított érvénytelenségi kifogásának.

A kitagadás hatálytalansága tekintetében utalt az elsőfokú bíróság arra, hogy a Ptk. 663. § (1) bekezdése alapján kitagadásnak van helye, ha a kötelesrészre jogosult az örökhagyó sérelmére súlyos bűncselekményt követett el [(b) pont], az örökhagyó egyenesági rokonainak, háztársának vagy bejegyzett élettársának életére tört, vagy sérelmére egyéb súlyos bűntettet követett el [(c) pont]. Az örökhagyó a kitagadásra vezető magatartást akár végintézkedése előtt, akár azt követően is megbocsáthatja. Amennyiben a kitagadási okot a végintézkedés előtt bocsátotta meg, a kitagadás érvénytelen, ha azonban az örökhagyó a végintézkedés után bocsátott meg a kitagadott örökösének, a kitagadás a végintézkedés visszavonása nélkül is hatálytalanná válik, azaz úgy kell tekinteni, mintha az örökös kitagadására nem került volna sor. A felperes a végrendelet szerinti kitagadási okot nem vitatta, azonban arra hivatkozott, hogy az örökhagyó végintézkedését követően magatartását megbocsátotta. Az elsőfokú bíróság **V. Önkormányzata Jegyzőjének határozata, B.G., K.S., U.M., V.Z., Z.M., Z.M.-né** tanúk nyilatkozata, továbbá azon tény együttes értékelésével, hogy a felperes az örökhagyót a halálát megelőző három évben saját háztartásában gondozta, ápolta, majd eltemette, azt állapította meg, hogy az örökhagyó a felperesnek a kitagadási okot utólag megbocsátotta, ezért kitagadása hatálytalan.

A felperes keresetében arra is hivatkozott, hogy az írásbeli magánvégrendelet hatályát veszti, ha azt az örökhagyó, illetőleg az ő beleegyezésével más megsemmisíti, vagy az örökhagyó az akaratan kívüli megsemmisülésben megnyugszik (Ptk. 651. § (1) bekezdése). Dr. **G-N.S.** tanú előadása szerint a végrendeletből két eredeti példány készült, egy az örökhagyó birtokába került, egy pedig nála maradt, ami a végrendeletben is rögzítésre került. Az alperes a közjegyzőnek először a végrendelet egyszerű másolatát adta át, majd ezt követően csatolta annak eredeti példányát is. Erre tekintettel a felperes azt az állítását, miszerint úgy kell tekinteni, hogy a végrendelet megsemmisült, nem bizonyította. Ezzel összefüggésben az általa felhozott indokok - az örökhagyó egyetlen alkalommal sem említette végrendelezését, a végrendelet iratai és személyes holmijai között nem volt fellelhető - alaptalanok, ezért a bíróság e körben az érvénytelenségi kifogást elutasította.

A perköltség viseléséről az elsőfokú bíróság a felek pervesztessége arányában - felperes 2/3, az alperes 1/3 rész - határozott. A pertárgyérték a meg nem állapítható perérték alapján a törvényszék előtti eljárásban 600.000 forint.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben kérte, hogy az ítélőtábla az ítéletet megváltoztatva a keresetet teljes egészében utasítsa el és kötelezze a felperest az első- és másodfokú perköltség megfizetésére. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás részben téves, és abból téves jogi következtetést vont le.

A Ptk. 649. § (1) bekezdésére alapított érvénytelenségi ok tekintetében az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló iratok alapján irattellenesen állapította meg, hogy a végrendeletben az örökhagyó a tartási szerződésre való tekintettel jelölte meg az alperest örökösként. Ez önkényes értelmezés és ellentétben áll a végrendelező valódi akaratával. Magából a végrendeletből is kitűnik, hogy az örökhagyó az alperest minden feltétel nélkül jelölte meg általános örökösül. Különös jelentőséggel bír, hogy a végrendeletben helyettes örököst is nevezett, aki az alperes - a végrendelet tételekor egy éves - kislánya. Ebből egyértelműen következik, hogy a végrendelezés nem a tartás biztosítására való feltevésből eredt, hanem az örökhagyó és alperes között hosszú idő alatt kialakult bensőséges kapcsolatból. Az örökhagyónak az általa kezdeményezett elszámolási perben a **M. Bíróságon** tartott 2008. február 7-i tárgyaláson tett nyilatkozata ellentmondásos, értékelhetetlen volt, ezt követően személyesen már nem jelent meg és képviselőjében dr. **K.L.** ügyvéd járt el, aki korábban a jelen per felperesének képviselőjét látta el. A **V. Önkormányzatának Jegyzője** által

lefolytatott eljárásban az örökhagyó képviselőjében a felperes járt el és ő vette át az alperestől a nem vitatott pénzösszeget is. A kihallgatott tanúk vallomása nem támasztja alá a felperesi álláspontot, akik érdemben nyilatkozni nem tudtak, és a tartási szerződésről sem tudtak. **V.Z.** vallomása ugyanakkor figyelemre méltó, mert a felperes hozzátartozója, aki kifejezetten barátságtalannak találta az örökhagyót, mert volt, hogy köszönését sem fogadta. **Z.M.** és felesége ugyancsak nem tettek értékelhető vallomást a tartási szerződés tekintetében, vallomásuk írásbeli kiegészítése pedig nyilvánvalóan nem vehető figyelembe. A végintézkedésből az örökhagyó akarata egyértelműen kitűnik, különös tekintettel arra, hogy azt a tanúként is kihallgatott ügyvéd készítette.

A kitagadás érvénytelenségére alapított kereseti kérelemmel összefüggésben is téves az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás. Az örökhagyó kórházból történő kihozatalát követően a felperes haladéktalanul megindította édesanyja képviselőjében a jegyző előtti eljárást, minden felszólítás, megkeresés vagy telefon nélkül. Az alperes a jegyzői határozatnak azonnal eleget tett. Ezt követően indította meg az örökhagyó a már hivatkozott peres eljárást a **M.** Bíróság előtt, amelyben tetten érhető a jelen per felperesének igen erős közreműködése. Az elsőfokú bíróság részéről a kitagadás érvénytelenségével összefüggésben a tanúvallomások figyelembevétele iratellenes. A tanúk érdemben nem tudtak nyilatkozni, **B.G.** a körülményeket nem ismerte, **K.S.**, **U.M.** érdemi nyilatkozatot nem tettek, továbbá **V.Z.** hozzátartozó vallomása sokkal inkább az ellenkezőjét igazolta, mint amit az elsőfokú bíróság vallomásából következtetett. Nevezett kifejezetten barátságtalannak találta az örökhagyót, aki nem foglalkozott hozzátartozóival. **Z.M.** feltételezését adta elő, **Z.M.**-né pedig érdemben nem tett nyilatkozatot. Az elsőfokú bíróság nem vizsgálta és nem értékelt, hogy ha az örökhagyó érdemben intézkedett ingóságai kiadása iránt a jegyzőnél, pert indított az alperessel szemben elszámolás iránt, jó viszonyban volt a felperessel és családjával, hosszú időn keresztül intézte ügyvéd igénybevételeivel ügyeit, végrendelete visszavonásáról miért nem intézkedett. Figyelemre méltó az a körülmény is, hogy a kihallgatott tanúk egyike sem állított az alperesre kedvezőtlen tényeket, vallomásukban fel sem merült kötelezettsége teljesítésének hiánya. Az örökhagyó akarata nem alapulhat feltételezésen, akaratát a favor testamenti elve alapján és annak érvényre juttatását kell értelmezni, mely alapján az örökhagyó pontos szándékát fejezi ki végrendelete.

A felperes fellebbezési ellenkérelme - tartalma szerint helyesen megítélve - az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy az örökhagyó a tartási szerződés teljesítésének várakozására alapítva nevezte meg az alperest végrendeletében általános örökösneként. Az alperes a 2012. április 12. napján tartott tárgyaláson előadta: „arról, hogy a néhai végrendeletet készített, úgy volt tudomásom, hogy 1997-ben, amikor folytak a pereskedések és sokat jártunk **G.** ügyvédhez, akkor említette a néhai, ha netán a köztünk lévő tartási szerződéssel is hiba lenne, ő bebiztosítja magát, hogy mindenképpen én örököljek és ne a fia”. Erre tekintettel téves az alperesnek az az álláspontja, hogy az elsőfokú bíróság iratellenesen állapította meg, miszerint az örökhagyó végrendeletében a tartási szerződésre tekintettel jelölte meg őt örökösül, ezért fellebbezési érvelését saját előadása cáfolta. A rendelkezésre álló iratok, a felek személyes előadása alapján az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás konzekvens, a tényállási elemek zárt logikai láncot alkotnak, a tényállás jogi minősítése helytálló, az ítélet megalapozott.

A Ptk. 664. § (1) bekezdésére alapított kérelem vonatkozásában az alperesi észrevételek súlytalanok. A **M.** Bíróság előtt az **ügyszámú** ügyben a felperes személyes megjelenésének gyakorisága, illetve az eljáró felperesi jogi képviselő személyével kapcsolatos hivatkozás a jelen per elbírálása szempontjából irreleváns, ugyancsak lényegtelen, hogy az örökhagyó kinek a közreműködése kapcsán indította meg az alperessel szemben az elszámolási pert.

Értelmezhetetlen a fellebbezésnek az a hivatkozása is, miszerint a kitagadás érvénytelenségére vonatkozó tanúvallomások figyelembevétele iratellenes. A tárgyaláson kihallgatott tanúk arról tudtak érdemleges információval szolgálni, hogy az örökhagyó kórházba kerülését követően a felperesnél lakott, életük kiegyensúlyozott volt, a korábbi viták és ellenségeskedések már nem voltak jellemzőek kapcsolatukra. A végrendeletben a kitagadás okaként megjelölt cselekményeket az örökhagyó megbocsátotta és kapcsolata a felperessel a kórházból történő hazahozatalát követően rendezetté vált. Erre tekintettel az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy az utólagos megbocsátásra figyelemmel a kitagadás hatálytalan.

A fellebbezés alaptalan.

Tekintettel arra, hogy az elsőfokú bíróság a végrendeletet szerkesztő ügyvédet, dr. **G-N.S.**-t nem nyilatkoztatta meg részletesen az örökhagyó végintézkedésének körülményeire, az ítéletábra nevezett ismételt kihallgatását rendelte el és kiegészített vallomását az elsőfokú eljárásban felmerült bizonyítékokkal együttesen értékelve bírálta felül az elsőfokú ítéletet.

A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján megalapozott az elsőfokú bíróságnak az a megállapítása, hogy az örökhagyó az alperes javára, a vele kötött tartási szerződésben kikötött, holtáig tartó tartási kötelezettségére tekintettel végrendelezett, amit a körülmények is egyértelműen alátámasztanak. Ezzel összefüggésben az ítéletábra az elsőfokú bíróság indokolását a következőkkel egészíti ki:

Az örökhagyónak egyetlen értékes vagyona az általa lakott **v.-i A.** utca 38. szám alatti ingatlan ? része volt, amelynek másik - elhunyt férje után felperes által örökölt - ? részére özvegyi haszonélvezeti jog illette meg. Gyermekeivel, a felperessel rossz volt a viszonya, ezért nem kívánt vele kapcsolatot tartani és nem akarta hagyatékából részesíteni. Mindezekből következően az egyedülálló, idős örökhagyónak ahhoz, hogy ellátását, gondozását biztosítsa, egyetlen fedezete ingatlanilletősége volt, melyet felhasználva az alperessel kötött tartási szerződést, aki haláláig kötelezettséget vállalt tartására, gondozására, ápolására és gyógykezeltetésére. Emellett egy ugyanaznap készült szerződéssel számos ingóságát (bútorok, hűtőláda, varrógép) eladta az alperesnek.

A tartási szerződés és az örökhagyó végintézkedésének összefüggését bizonyítja a felperes fellebbezési ellenkérelmében hivatkozott alperesi előadás, melynek tartalmából kitűnően az örökhagyó a végrendelettel kívánta biztosítani az alperes részére ingatlanilletőségét arra az esetre, ha a tartási szerződés hibásnak bizonyulna. Ezzel összhangban áll dr. **G-N.S.** másodfokú eljárásban tett vallomása, amely szerint, mivel fiát kizárta az öröklésből, a tartási szerződés megkötésével az örökhagyónak az volt a szándéka, hogy tartását biztosítsa, a végrendelet célja a tartási szerződés megerősítése volt, arra az esetre, ha a szerződés valamilyen okból érvénytelen lenne. A szerződés és a végrendelet szándékosan, két különböző időpontban készült, mert ezzel akarták elkerülni annak eshetőségét, látszatát, hogy az alperes esetleg közreműködött a végrendelet elkészítésében. Az elsőfokú eljárásban kihallgatott **L.Cs.**, a tartási szerződésnél és a végrendeletnél is tanúként működött közre, ő gépelte a végrendeletet, melynek aláírása előtt az ügyvédi irodában többször találkozott az örökhagyóval, aki sokat panaszkodott. Nevezett kihallgatása során a részletekre nem emlékezett, arra azonban határozottan nyilatkozott, miszerint az örökhagyó azért végrendelezett az alperes javára, mert ő ápolta. Mindezekből kétséget kizáróan megállapítható, hogy az örökhagyót az alperes javára a tartási szerződésben vállalt kötelezettsége indította a végrendelezésre, annak feltételezésével, hogy e kötelezettségének eleget tesz.

A tartási szerződést a felek az ingatlan-nyilvántartásba nem mutatták be, ezért az alperes tulajdonjoga nem került bejegyzésre. Erre tekintettel a tartási szerződés tárgyát képező ingatlanilletőséget - a 2002. március 4-én kelt „letéti” szerződésből kitűnően az alperes hozzájárulásával, egyetértésével - az örökhagyó adta el a felperesnek. Ennek ellenére a felek a tartási szerződést nem szüntették meg, a kapott vételárat az örökhagyó az alperesnek adta át. Az alperes az örökhagyó által ellene indított perben személyes meghallgatása során úgy nyilatkozott, hogy a vételárat megkapta, és ennek fejében biztosítottak házastársával együtt házukban az örökhagyónak egy szobát, és mostak, főztek rá (**M. Bíróság ügyszámú** jegyzőkönyv). Mindezekből következően az örökhagyó és az alperes viszonyában az a változás történt, hogy a tartás ellenszolgáltatásaként az ingatlanilletőség helyébe annak vételára lépett.

Az örökhagyónak az alperes javára szóló végintézkedésre indító várakozása, hogy őt élete végéig eltartja és ápolja, véglegesen megghiúsult azzal, hogy őt alperes a kórházból elbocsátható állapota ellenére nem vitte haza, részére ingatlanának további használatát megtagadta, otthonában való ellátását, gondozását nem vállalta, továbbá ruházata, személyes ingóságai elszállítását is akadályozta. Az örökhagyó körülményeiből (idős kor, várható gondozásra, ápolásra szorulás), alperes javára szóló végintézkedés céljából és a tartási szerződés rendeltetéséből okszerűen következtethető, hogy tartásának jövőbeni teljesítése elvárása nélkül az alperes javára rendelkezését nem tette volna meg. Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság az örökhagyó végrendeletének érvénytelenségét helyesen állapította meg.

Megalapozott az elsőfokú bíróságnak az a megállapítása, hogy az örökhagyó a kitagadási okot megbocsátotta, ezért a felperes kitagadása hatálytalan. A rendelkezésre álló bizonyítékok szerint, a felperes volt az, aki a kitagadási ok miatt kialakult rossz viszonyuk ellenére, az alperes által okozott szorult helyzetében az örökhagyó segítségére volt, kihozta a kórházból és magához vette, lakhatását, ellátását, gondozását biztosította. Az örökhagyó részéről ennek elfogadása, önmagában is a kitagadási ok megbocsátására utal, amit **Z.M.** tanúvallomása bizonyít. A tanú vallomásából kitűnően az örökhagyó elmondta neki, hogy megbocsátott fiának és kibékültek.

A kifejtettek alapján az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Pervesztessége folytán a Pp. 78. § (1) bekezdése szerint kötelezte az alperest a felperes részére a másodfokú perköltség megfizetésére. A felperes perköltségként a képviselőjével kötött megbízásban kikötött munkadíj megítélését kérte. Ennek mértékét az ítéletábra a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (6) bekezdése szerint 80.000 forintra mérsékelte (ami áfával növelten 101.600 forint), mert a kikötött díj nem áll arányban a pertárgy értékeként figyelembe vehető értékkel, valamint a tárgyalások és a beadványok számával.

Budapest, 2015. április 30.

Fermanné dr. Polák Zita s.k.
a tanács elnöke

dr. Hegedűs Mária s.k.
előadó bíró

Véghné dr. Szabó Zsuzsanna s.k.
bíró

A kiadmány hitelélül:
Szirmai Nikolett
bírószági ügyintéző

